

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην Πρόταση Νόμου - Πλαισίου για την 'Ανώτατη Παιδεία.

Προς την Βουλήν των 'Ελλήνων

'Αποτελεί πιά «κοινό τόπο» ή διαπίστωση, πώς ή 'Εκπαίδευση στο σύνολό της και ειδικότερα ή 'Ανώτατη, βρίσκεται βαθιά και δυσκολοζεπέραστη κρίση, πού εκφράζεται στην όργάνωση, στη λειτουργία και στο περιεχόμενο των Α.Ε.Ι. και της αποστολής τους, χρειάζεται γενναίες αποφάσεις και διαρθρωτικές αλλαγές για την αντιμετώπισή της.

'Η κρίση δέν ήρείλεται στα αίτήματα, τά όποια, προβάλλουν οι φοιτητές και τó διδακτικό προσωπικό, όπως ισχυρίζεται ή Κυβέρνηση. Οι ρίζες της είναι πολύ βαθύτερες. 'Η σημερινή κατάσταση είναι αποτέλεσμα της ξένης εξάρτησης, της αντιδραστικής πολιτικής της άρχουσας τάξης, των άδιεξόδων, πού δημιουργεί τó σημερινό σύστημα κοινωνικής και οικονομικής όργάνωσης.

'Αντί τó πανεπιστήμιο νά είναι τόπος παιδείας τού λαού, τείνει όλο και περισσότερο νά παράγει μόνο τó προσωπικό, για τή λειτουργία της οικονομίας και της διοίκησης στα πλαίσια της εξάρτησης από τις βιομηχανικές καπιταλιστικές χώρες. 'Αντί νά παρέχει στο κάθε άτομο τή δυνατότητα νά αναπτύξει τήν προσωπικότητά του και νά αξιοποιήσει τις ικανότητές του, αναπαράγει τις ανισότητες και τις διακρίσεις της κοινωνίας. 'Αντί νά είναι χώρος ελεύθερης διακίνησης των ιδεών και έρευνας για τις συγκεκριμένες ανάγκες τού τόπου, παράγει και αναπαράγει τήν άρχουσα ιδεολογία και έλέγχει για όφελος της τάξης, πού έξουσιάζει τή χώρα, τήν επιστημονική και τεχνική γνώση.

'Η κρίση επιτείνεται από τήν άναχρονιστικότητα των νόμων, τήν άσυναρτησία της διοίκησης και τή στάση τού καθηγητικού κατεστημένου. 'Η κατοχυρωμένη από τó σύστημα αυτόδιοίκηση έχει ουσιαστικά καταργηθεί. Τά όργανα τού πανεπιστημίου δέν είναι σε θέση νά πάρουν ουσιαστικές αποφάσεις για νά διευθύνουν αποτελεσματικά τó ίδρυμα. Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων δέν είναι ορατές. Ειδικά και προσωπικά συμφέροντα παρεμποδίζουν τήν προαγωγή τού θεσμού στις έπιταγές των καιρών και τήν προετοιμασία των πτυχιούχων ν' αντιμετώπισουν τόσο τά προβλήματα τού τόπου, όσο και τις ειδικές ανάγκες τού επαγγέλματός τους.

Για νά ξεπεραστεί οριστικά ή κρίση στα άνώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα χρειάζονται ευρύτερες αλλαγές σ' όλη τήν κοινωνική δομή. Χρειάζεται ή εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος μετασχηματισμού.

Τό Π.Α.Σ.Ο.Κ. όμως πιστεύει, ότι μπορούν νά παρθούν πó τώρα κι όλες μέτρα, πού θά διορθώσουν μερικά τή κατάσταση και θά δημιουργήσουν τή δυναμική για μιá λατύτερη μεταβολή, γι' αυτό προτείνει με τó σημερινό όνομα - Πλαίσιο, λύσεις πού θά είναι τά πρώτα βήματα, πού νά χτιστεί τó πανεπιστήμιο πού επιδιώκουμε.

II

'Η από τά πράγματα δοσμένη σχέση επιστήμης και κοινωνίας συνεπάγεται τήν όλο και μεγαλύτερη σημασία τόσο της επιστήμης για κάθε κοινωνική δραστηριότητα, όσο και της πίστωσης της κοινωνικής εξέλιξης για τήν επιστημονική δασκαλία και έρευνα. 'Η πολιτική διάσταση ένυπάργχει σε κάθε επιστημονική δραστηριότητα και ειδικά στην άνώτατη εκπαίδευση (πανεπιστήμιο). Τό πανεπιστήμιο δέν είναι θεσμός άπολιτικός με δικούς του νόμους όργάνωσης. Είναι θεσμός πολιτικός, πού πρέπει νά όργανωθεί δημοκρατικά και νά ένταχθεί στο κοινωνικό περιβάλλον, για νά συμβάλει στην έπιτευξη μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Στόχος της πρέπει νά είναι ό έκδημοκρατισμός τού πανεπιστημίου.

'Ο έκδημοκρατισμός τού πανεπιστημίου συνεπάγεται :

1. Τήν αυτόδιοίκηση τού πανεπιστημίου. 'Όσοι ζούν και δουλεύουν σ' αυτό, πρέπει ν' αποφασίζουν για τά προ-

βλήματα τού σε σύνδεση με τά κοινωνικά περιβάλλον, αλλά όχι σε εξάρτηση από τήν κρατική διοίκηση.

2. Τή συμμετοχή όλων όσων ζούν και δουλεύουν στο πανεπιστήμιο στην όργάνωση και ζωή του. Οι αποφάσεις για τή λειτουργία τού πανεπιστημίου δέν έχουν τεχνοκρατικό χαρακτήρα και δέν προϋποθέτουν άποκλειστικά και μόνο ειδικές γνώσεις. Έχουν γενικότερο πολιτικό χαρακτήρα, γιατί άφορούν τόσο τήν κοινωνία όσο και τις χιλιάδες μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας.

'Η λήψη τους με βάση ορατές και δημοκρατικές διαδικασίες αποτελεί προϋπόθεση για νά ανταποκρίνονται στις έπιθυμίες των ένδιαφερομένων και νά συνεργάζονται διδακτικό προσωπικό και φοιτητές στην εφαρμογή τους.

Σήμερα ένα τμήμα των διδασκόντων, οι καθηγητές, παίρνουν όλες τις αποφάσεις χωρίς νά λογοδοτουν στα ύπόλοιπα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Για νά καταστούν δυνατά συμμετοχή και έλεγχο, κάθε ομάδα πού παίρνει μέρος στις διαδικασίες εκπαίδευσης και έρευνας, πρέπει νά έχει τή δυνατότητα νά όργανωθεί, νά επιλέγει τούς εκπροσώπους της και νά συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Με τόν τρόπο αυτό θά έλέγχονται τόσο οι εκπρόσωποι κάθε ομάδας από τά μέλη της όσο και ή δραστηριότητα της μιας ομάδας από τις ύπόλοιπες.

3. Τήν πλατειά συζήτηση πάνω στο πρόγραμμα σπουδών και έρευνας. 'Η δασκαλία και ή έρευνα δέν πρέπει νά καθορίζονται όπως σήμερα από τή θέληση ενός μόνο δασκάλου. 'Η έξουσία τού ενός, πού δικαιολογείται με τή δήθεν αυτότέλεια της επιστήμης, συγκαλύπτει τήν έξυπνη ρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων και τήν άδιαφορία των καθηγητών νά συνεργασθούν στην επίλυση των προβλημάτων τού κοινωνικού συνόλου. Στα πλαίσια των όργάνων τού πανεπιστημίου είναι άναγκαία ή πλατύτερη συζήτηση για τά προγράμματα σπουδών, τις επαγγελματικές κατευθύνσεις, τά προγράμματα έρευνας και τήν αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της. Μόνο ή συζήτηση και ή κοινή άπόφαση θά καταστήσει δυνατό νά συνειδητοποιήσουν όλοι οι συμμετέχοντες τήν ελευθερία και τούς περιορισμούς, πού παρέχει και θέτει τó κοινωνικό πλαίσιο και θά νομιμοποιήσει δημοκρατικά τις άποφάσεις.

4. Τήν κατάργηση των διακρίσεων και ιεραρχιών μεταξύ δασκάλων και διδασκομένων και μεταξύ τού ίδιου τού εκπαιδευτικού προσωπικού πού δέν προκύπτουν άναγκαστικά από τή διαδικασία μάθησης και έρευνας.

5. Τό άνοιγμα της άνώτατης παιδείας. 'Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση δέν μπορεί και δέν πρέπει νά αποτελεί προσαρτά πρós μιá μόνο κατηγορία νέων, εκείνη πού διαλέγει τά άπαιτήτα οικονομικά μέσα για νά σπουδάσει. Πρέπει όλοι οι νέοι νά έχουν τή δυνατότητα νά τήν αξιοποιήσουν για νά έχουν ίσες ευκαιρίες στη ζωή τους.

6. Τήν αξιοποίηση τού επιστημονικού δυναμικού τού τόπου και της διασποράς πού δραστηριοποιείται στην παραγωγή κι είναι χρήσιμο για τή λειτουργία των Α.Ε.Ι.

7. Τήν αύξηση των δαπανών για τήν άνώτατη εκπαίδευση.

'Η δημοκρατική διοργάνωση των άνωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων αποτελεί στόχο τού Π.Α.Σ.Ο.Κ., γιατί πιστεύει ότι θά προαγάγει τούς σκοπούς της επιστήμης και τήν αποτελεσματικότερη όργάνωση τού πανεπιστημίου. Θά συντείνει, ώστε στο πανεπιστήμιο νά ξεετάζονται τά προβλήματα κριτικά και σε σχέση με τó συγκεκριμένο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. Θά συμβάλει στην ορατότητα των διαδικασιών. Θά εξασφαλίσει οι άποφάσεις νά παίρνονται με βάση λογικά και αντικειμενικά κριτήρια και όχι συναισθηματικούς κανόνες, προσωπικά ή ειδικά συμφέροντα. Τό δημοκρατικό πανεπιστήμιο είναι τó μόνο, πού μπορεί νά δημιουργήσει συνειδητοποιημένους για τήν άποστολή τους επιστήμονες. 'Ο αντίθετος πρós τó δημοκρατικό πανεπιστήμιο δρόμος όδηγεί στο άυταρχικό διοικούμενο από τó κράτος, έκτεθειμένο στην πίεση των άνελεγκτων ιδιωτικών

συμφερόντων εκπαιδευτικό ίδρυμα, του οποίου η αποτελεσματικότητα μετρίεται με τον παραγόμενο αριθμό από αδιάφορους στα κοινωνικά προβλήματα τεχνοκράτες.

III

Από τις γενικές αυτές αρχές, προκύπτουν και οι ειδικότερες αρχές οργάνωσης του πανεπιστημίου.

1. Η αυτοδιοίκηση του πανεπιστημίου απέναντι στη διοικητική αρχή συνεπάγεται :

α) Το πανεπιστήμιο είναι αρμόδιο να παίρνει όλες τις αναγκαίες αποφάσεις για την καλύτερη δυνατή λειτουργία και εκπλήρωση της αποστολής του. Το πανεπιστήμιο ορίζει τον καταστατικό του οργανισμό με βάση τις γενικές αρχές του νόμου πλαίσιο για τα Α.Ε.Ι.

β) Το πανεπιστήμιο διαχειρίζεται μόνο του τους πόρους που του παρέχει το κράτος.

γ) Η διοικητική αρχή δικαιούται να ελέγχει εκ των υστέρων τη νομιμότητα των αποφάσεων του πανεπιστημίου και της χρησιμοποίησής των πόρων του.

δ) Η διοικητική αρχή μπορεί να ορίζει ενιαία τις προϋποθέσεις για την εξάσκηση επαγγέλματος και κανόνες για το συντονισμό της λειτουργίας των άνωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου των Πανεπιστημίων.

2. Η δημοκρατική οργάνωση του πανεπιστημίου συνεπάγεται :

α) Όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται σε όρατες για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας διαδικασίες. Σε κάθε επίπεδο λήψης αποφάσεως τα όργανα του πανεπιστημίου εκλέγονται και λογοδοτούν. Άνωτατο όργανο του τμήματος, μιας σχολής και ενός Α.Ε.Ι., είναι η συνέλευση του τμήματος, της σχολής ή του Α.Ε.Ι. Οι συνελεύσεις εκλέγουν ως εκτελεστικά όργανα διοικητικά συμβούλια. Τα διοικητικά συμβούλια εκλέγουν τριμελή προεδρεία (Διεύθυνση τμήματος, κοσμητεία και πρυτανεία).

β) Φοιτητές, επιστημονικό προσωπικό και πανεπιστημιακοί δάσκαλοι συμμετέχουν στις συνελεύσεις και στα διοικητικά συμβούλια. Οι φοιτητές, το επιστημονικό προσωπικό και οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι οργανώνονται κατά ομάδες (φορείς) και εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους στα πανεπιστημιακά όργανα. Η έσωτερική οργάνωση και λειτουργία κάθε φορέα ρυθμίζεται με βάση την αρχή της ισότιμης συμμετοχής όλων των μελών του.

γ) Η συμμετοχή φοιτητών, επιστημονικού προσωπικού και πανεπιστημιακών δασκάλων πραγματοποιείται σε τρόπο ώστε :

α) Όσο δουλεύουν στο πανεπιστήμιο συναποφασίζουν.

β) Διασφαλίζεται το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου.

γ) Έχουν βεβαιωμένα γνώμη όσοι εργάζονται μόνιμα στον πανεπιστημιακό χώρο, ώστε να εξασφαλίζεται συνέπεια στη πανεπιστημιακή πολιτική.

Η λύση που προτείνουμε είναι ο αριθμός των εκπροσώπων των φοιτητών στις συνελεύσεις, στις επιτροπές και στα διοικητικά συμβούλια να είναι τα 3/4 των εκπροσώπων των πανεπιστημιακών δασκάλων. Ο αριθμός των εκπροσώπων του επιστημονικού προσωπικού να είναι το 1/4 των εκπροσώπων των πανεπιστημιακών δασκάλων. Οι εκπρόσωποι των πανεπιστημιακών δασκάλων στις Συνελεύσεις στις επιτροπές και στα διοικητικά συμβούλια προέρχονται κατ' ίσο αριθμό από τις βαθμίδες των καθηγητών και των επιμελητών.

Το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό εκπροσωπείται στις συνελεύσεις σε αναλογία που ορίζεται από τον οργανισμό του ιδρύματος ανάλογα με την ιδιομορφία κάθε σχολής. Η συμμετοχή του πρέπει να ανταποκρίνεται στον πραγματικό του ρόλο στη λειτουργία του τμήματος ή της σχολής.

δ) Την αποκέντρωση της διοίκησης του πανεπιστημίου και τον περιορισμό των γραφειοκρατικών διατυπώσεων. Το Α.Ε.Ι. χωρίζεται σε σχολές. Η σχολή καλύπτει μια γενική επιστημονική έννοτητα που ανταποκρίνεται σε έρισημένη επιστημονική και επαγγελματική κατεύθυνση. Η σχολή

χωρίζεται σε τμήματα. Το τμήμα είναι η βασική ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία καλύπτει μια βασική επιστημονική έννοτητα στα πλαίσια της γενικής επιστημονικής κατεύθυνσης της σχολής.

Στη σχολή ανήκει ο συντονισμός των προγραμμάτων, των σπουδών και έρευνας των τμημάτων, η διεξαγωγή των εξετάσεων, η χορήγηση των ακαδημαϊκών πτυχίων και τίτλων ή πρόσληψη και απόλυση του προσωπικού, η επιλογή των πανεπιστημιακών δασκάλων.

Η σχολή και το τμήμα έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες σε όλα τα θέματα προγράμματος των σπουδών και της έρευνας, οργάνωσης της λειτουργίας τους και διαχείρισης των χρημάτων που τους παρέχονται.

ε) Την κατάργηση του θεσμού της έδρας, θέσεις διδακτικού προσωπικού δημιουργούνται ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών και των μαθημάτων που πρέπει να διδασθούν ανά ώρα διδασκαλίας. Το επιστημονικό προσωπικό υπάγεται στο τμήμα. Το τμήμα λειτουργεί με συλλογικές διαδικασίες για την οργάνωση και προγραμματισμό των σπουδών και έρευνας. Κατανέμει στα μέλη του ανάλογα με την ειδίκευση και την ιδιότητά τους το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που πρέπει να εκτελέσουν.

3. Έλευθερη διακίνηση των ιδεών στα πλαίσια των Α.Ε.Ι. σημαίνει πως :

α) Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση δημιουργεί επιστήμονες που είναι σε θέση να εξετάζουν συνεχώς και να συνειδητοποιούν την κοινωνική σημασία και τις συνέπειες της δραστηριότητάς τους. Οι απόφοιτοι των πανεπιστημίων πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα, πνευματική ειλικρίνεια, λογική συνέπεια στη σκέψη τους, σεβασμό της αντίθετης άποψης, αυτοκριτική στάση, ικανότητα να εξετάζουν κριτικά προϋπάρχουσες θέσεις, αρχές, προκαταλήψεις, ήθικα σθένος, ώστε να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο αλλοτρίωσής τους και χρησιμοποίησής τους για την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων.

β) Η δημόσια και ελεύθερη από σχέσεις εξάρτησης συζήτηση και έρευνα είναι κάθε στιγμή δυνατή. Δεν υπάρχει ούτε κρατική επίσημη ούτε κυρίαρχη ιδεολογία. Η συζήτηση πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων είναι ελεύθερη στον πανεπιστημιακό χώρο. Το τμήμα και η σχολή πρέπει να καθιερώνουν μαθήματα με διάφορο, συμπληρωματικό ή και αντίθετο περιεχόμενο από τα υπάρχοντα, να παρέχουν δυνατότητες πειραματισμών, κριτικής, να βοηθούν την έρευνα σε νέες κατευθύνσεις, την εκπόνηση νέων μορφών και περιεχομένων διδασκαλίας.

γ) Ίδιωτικά συμφέροντα και κομματικές πιέσεις δεν επηρεάζουν την διαδικασία διδασκαλίας και έρευνας. Κάθε πίεση, για να περιορισθεί ή γνωστική διαδικασία και η επιστημονική συζήτηση, είναι καταδικαστέα είτε προέρχεται από εκτός του πανεπιστημίου χώρο είτε αποφορέα της πανεπιστημιακής κοινότητας.

δ) Η γενική συνέλευση του τμήματος και της σχολής αποφασίζουν το πρόγραμμα διδασκαλίας και έρευνας μετά από εισήγηση επιτροπών αρμοδίων για το πρόγραμμα σπουδών και την έρευνα. Ο προγραμματισμός των σπουδών και της έρευνας παρέχει σε κάθε μέλος του διδακτικού προσωπικού, αλλά και σε κάθε φοιτητή χρόνο και δυνατότητα για παραγωγική επιστημονική εργασία με ατομική πρωτοβουλία και εθούνη. Ο πανεπιστημιακός δάσκαλος είναι στα πλαίσια του γενικού προγραμματισμού του τμήματος ελεύθερος στον καθορισμό του περιεχομένου της διδασκαλίας και της έρευνας του. Κατά τον προγραμματισμό της διδασκαλίας λαμβάνονται υπ' όψη τα αχτήματα των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού για την ανάπτυξη γνωστικών πεδίων, που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά τους και δεν διδάσκονται ή διδάσκονται σε περιορισμένη κλίμακα. Κατά τον προγραμματισμό της έρευνας ή επιλογή ανταποκρίνεται τόσο στην επιδίωξη για την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των οικονομικών πόρων όσο και στα επιστημονικά ενδιαφέροντα του κάθε ερευνητού.

4. Η αναμόρφωση του συστήματος σπουδών συνεπάγεται:

α) Τόν καθορισμό νέων προγραμμάτων σπουδών. Τα σημερινά προγράμματα σπουδών περιέχουν και μαθήματα περιττά και δεν περιέχουν μαθήματα αναγκαία. Πρέπει να προσχεμωστούν στις επαγγελματικές ανάγκες των αποφοίτων, τις επιστημονικές, και τις γενικότερες ανάγκες του τόπου. Η κατάργηση του θεσμού της έδρας επιτρέπει πιδό πολύπλευρη διδασκαλία δραστηριότητα των πανεπιστημιακών δασκάλων και ένα σύστημα πιδό προσαρμοσμένο από τδ σημερινό, στο ύποιο ή όνομασία τών έδρων όριζει τδ περιεχόμενο τών σπουδών.

Τδ πρόγραμμα τών σπουδών δεν πρέπει νά επιβαρύνει υπερβολικά τδ φοιτητή, αλλά νά τδ αφήνει ελεύθερο χρόνο για αναζήτηση, για νά έμβραθύνει στα όσα διδάσκειται και νά προετοιμάζει τή συμμετοχή του στα μάθημα.

β) Τήν αναδιάρθρωση του συστήματος σπουδών. Η επιστημονική ειδίκευση αποκλειστικά σε μιá επιστήμη χωρίς κατατοπισμό πάνω στα βασικά στοιχεία τών συναφών επιστημονικών τομέων είναι έλλιπή. Η πανεπιστημιακή μόρφωση πιδό δεν περιλαμβάνει τήν επαγγελματική διάσπαση, είναι επίσης έλλιπή. Στόχοι τής αναδιάρθρωσεως πρέπει νά είναι :

αα) Στή διάρκεια ενός πρώτου κύκλου σπουδών, οι φοιτητές νά αποκτούν κοντά στις βασικές αρχές τής επιστήμης τους και μεθοδολογίας και γνώσεις σε άλλες συναφείς επιστήμες.

ββ) Νά ολοκληρώνουν σ' ένα δεύτερο κύκλο σπουδών τή μόρφωσή τους σε μιá εξειδικευμένη επιστήμη και ν' αποκτούν με επανειλημμένες πρακτικές έξασήσεις βασικές επαγγελματικές γνώσεις.

γγ) Η αναδιάρθρωση του συστήματος σπουδών νά γίνει από τδ Συμβούλιο Πανεπιστημίου σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς, όπως είναι οι επιστημονικοί σύλλογοι και τδ Τεχνικό Έπιμελητήριο.

γ) Τή ριζική αύξηση του αριθμού τών πανεπιστημιακών δασκάλων. Στόχος ή επίτευξη αναλογίας διδασκαλικού προσωπικού πιδό φοιτητές πιδό νά έγγυάται τή στενή επαφή διδασκόντων και διδασκομένων και συνθήκες δημιουργικής συνεργασίας

δ) Τή συμμετοχή τών διδασκομένων στο σύνολο τής εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η διδασκαλία για νά είναι αποδοτική δεν πρέπει νά είναι μονόλογος του δασκάλου, αλλά και συζήτηση, άσκηση, ανάπτυξη από τδ φοιτητή. Τδ πανεπιστήμιο πρέπει νά έχει τήν ευχέρεια ν' αναπτύσει νέες μεθόδους διδασκαλίας πιδό έξασφαλίζουν τήν ενεργό παρουσία του φοιτητή και τόν συνδέουν με τδ δάσκαλο.

ε) Τήν αναμόρφωση του εξεταστικού συστήματος. Τδ εξεταστικό σύστημα δεν πρέπει νά αποβλέπει μόνο στην εκτίμηση τής ποσότητας τών γνώσεων αλλά στην εκτίμηση τής επιστημονικής κρίσης, τής ικανότητας χειρισμού τών επιστημονικών μεθόδων και επίλυσης προβλημάτων.

Η βαθμολόγηση νά βασίζεται στην εκτίμηση τής συνολικής επίδοσης του φοιτητή στη διάρκεια του πανεπιστημιακού έτους.

Η εκτίμηση τής απόδοσης του φοιτητή νά αντικειμενικοποιηθεί (δρατά κριτήρια). Η εξέταση πραγματοποιείται από περισσότερους δασκάλους.

Προφορικές εξετάσεις είναι ανοιχτές και παρακολουθούνται ελεύθερα από όσους άνήκουν στο πανεπιστήμιο.

στ) Τήν καθιέρωση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας. Τά πανεπιστήμια πρέπει επίσης νά προωθήσουν τήν ειδίκευση, τήν επιμόρφωση και τόν έκσυγχρονισμό τών γνώσεων όσων έχουν αποκτήσει κι όλας πτυχίο. Η επιμόρφωσης είναι ανοιχτή και σε όσους δεν επιθυμούν νά αποκτήσουν ακαδημαϊκούς τίτλους.

5. Τδ άνοιγμα τής ανώτατης παιδείας συνεπάγεται :

α) Τήν χορήγηση υποτροφιών σε όσους φοιτητές δεν έχουν τά οικονομικά μέσα νά παρακολουθήσουν τδ πανεπιστήμιο.

β) Τήν όργάνωση προγράμματος διδασκαλίας και τήν εκπόνηση ιδιαιτέρων προγραμμάτων σπουδών, για τούς έργαζόμενους φοιτητές.

γ) Τήν υποβοήθηση του φοιτητή ώστε νά καταστεί ενεργό μέλος του πανεπιστημίου. Τδ πανεπιστήμιο του παρέχει όλη τήν αναγκαία πληροφόρηση για τις σπουδές του και τήν πανεπιστημιακή ζωή, τόν βοηθά στην επίλυση τών προβλημάτων τών σπουδών του και στον επαγγελματικό του προσανατολισμό, του παρέχει περιβάλλον και κοινωνική ζωή. Ωστε ή εκπαίδευσή του νά είναι όχι μόνο αποτέλεσμα τής διδασκαλικής διαδικασίας. Τδ πανεπιστήμιο παρέχει στους φοιτητές τά μέσα και τή βοήθεια για νά αναπτύσουν τήν συνδικαλιστική τους δραστηριότητα και νά επιμελούνται τών υποθέσεών τους.

δ) Τή δημιουργία ενός δεύτερου κυκλώματος με στόχο τήν εκπαίδευση τών έργαζομένων, πιδό δεν μπόρεσαν λόγω τών σημερινών συνθηκών νά παρακολουθήσουν μαθήματα πανεπιστημιακού επιπέδου (σύστημα διαρκούς εκπαίδευσης - δημιουργία ανοιχτού πανεπιστημίου).

6. Η κατάργηση τών άδικαιολογήτων προνομίων και διακρίσεων μεταξύ διδασκόντων συνεπάγεται :

α) Τήν ύπαρξη ιεραρχικών σχέσεων μόνο στο μέτρο, πιδό δικαιολογούνται λειτουργικά (ανάγκη καθοδήγησης, επίβλεψης και συντονισμού).

β) Τήν κατάργηση τών πολλαπλών διαβαθμίσεων πιδό δημιουργούν σύγχυση, αντίζηλεις και προστριβές. Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι διακρίνονται σε επιμελητές και καθηγητές (δόκιμους ή μόνιμους). Τδ επιστημονικό προσωπικό αποτελείται από τούς επιστημονικούς συνεργάτες. Οι θέσεις επιμελητών πιδό καθηγητές ανταποκρίνονται περιπου σε αναλογία 2 πιδό 1.

γ) Οι θέσεις του επιστημονικού συνεργάτη, του δόκιμου επιμελητή και του μόνιμου καθηγητή καταλαμβάνονται με ειδική διαδικασία, ή όποια περιλαμβάνει τή δημοσίευση τής προκήρυξης τους και τήν κρίση τών υποψηφίων από ειδική επιτροπή ή τδ Δ.Σ. τής σχολής.

δ) Σε όλες τις επιτροπές κρίσης ή στα Δ.Σ. συμμετέχουν οι φορείς τής πανεπιστημιακής κοινότητας σύμφωνα με τδ μέτρο πιδό ισχύει γενικά για τή συμμετοχή στη διοίκηση.

ε) Προϋπόθεση για τόν διορισμό σε θέση, αα) επιστημονικού συνεργάτη είναι ή κατοχή πτυχίου ανωτάτης σχολής. Κατά τήν κρίση τών υποψηφίων λαμβάνεται ύπ' όψη ή γενική επίδοση τών υποψηφίων κατά τδ προπτυχιακό στάδιο σπουδών,

ββ) δόκιμου επιμελητή ή κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή διδακτική πείρα. Κατά τήν κρίση τών υποψηφίων αξιολογείται ή έρευνητική και ακαδημαϊκή έφεση του υποψηφίου, με βάση τήν επίδοσή του κατά τδ προπτυχιακό και μεταπτυχιακό στάδιο σπουδών, τά τυχόν δημοσιεύματα ή άλλα συναφή στοιχεία,

γγ) καθηγητή είναι συναφές διδακτορικό δίπλωμα, αξιολογη έρευνητική πείρα και ή συγγραφή και δημοσίευση πρωτοτύπων έργων πιδό προάγουν τήν επιστήμη. Κατά τήν κρίση τών υποψηφίων λαμβάνεται ύπ' όψη και ή ύπάρχουσα διδακτική πείρα.

στ) Ο καθηγητής και ό επιμελητής έχουν πρωτοβουλία και εθύνη στη διδακτική και έρευνητική διαδικασία, στο μέτρο πιδό οι γνώσεις τους, ή έρευνητική και ή διδακτική τους πείρα τδ επιτρέπουν.

ζ) Ο επιστημονικός συνεργάτης συνεπικουρεί τούς πανεπιστημιακούς δασκάλους στη διδασκαλία και στην έρευνα.

η) αα) Ο επιστημονικός συνεργάτης διορίζεται αρχικά για μιá τριετία. Η παράταση τής θητείας του είναι δυνατή για τρία χρόνια εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι. Έστερα από τριετή ύπηρεσία μετατάσσονται, έφ' όσον τδ επιθυμούν σε άλλη δημόσια θέση, ανάλογα με τά προσόντα τους.

ββ) Ο δόκιμος επιμελητής διορίζεται αρχικά για τρία χρόνια.

Μετά πάροδο τριών έτων καταλαμβάνει θέση μόνιμου έπιμελητή ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του τμήματος.

γγ) Υποψήφιος που δεν εκλέγεται μόνιμος καθηγητής μπορεί να εκλεγεί κατά την ίδια διαδικασία ως δόκιμος καθηγητής με θητεία πέντε έτων που μπορεί να ανανεωθεί.

θ) Μέσα στο γενικό αυτό πλαίσιο πρέπει να υπάρξουν ειδικές ρυθμίσεις κατά επιστημονική κατεύθυνση (π.χ. ιστορική) που να εξασφαλίζουν τη σύνδεση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με την καθημερινή πρακτική (π.χ. έκτακτοι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι σε ειδικό γνωστικό πεδίο) ή την καλύτερη διεξαγωγή της διδασκαλίας και έρευνας.

7. Ο συντονισμός μεταξύ των Άνωτάτων Εκπαιδευτικών Ίδρυμάτων της χώρας, ή σύνδεσή τους με το κοινωνικό περιβάλλον και ο δημοκρατικός έλεγχος της εκπαιδευτικής πολιτικής, προϋποθέτουν :

α) Τη δημιουργία Συμβουλίου των Πανεπιστημίων με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων για το συντονισμό της δραστηριότητας των Α.Ε.Ι., την εισήγηση στη διοίκηση για τη δημιουργία νέων Α.Ε.Ι. και την διάρθρωσή τους τον προγραμματισμό της ανώτατης εκπαίδευσης και την κατονομή των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού στα Α.Ε.Ι.

Το Συμβούλιο Πανεπιστημίων καθορίζει τις γενικές αρχές σχεδιασμού της Άνώτατης Παιδείας και Έρευνας σε συνεργασία με τους οργανισμούς που είναι επιφορτισμένοι με την εκπόνηση του εθνικού προγράμματος, όπως θα πρέπει να είναι μελλοντικά το Συμβούλιο Παιδείας, αρμόδιο για το σύνολο της παιδείας.

β) Τη συμμετοχή στο Συμβούλιο των Πανεπιστημίων των εκπροσώπων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, κοινωνικών φορέων και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

γ) Την εκπόνηση από κάθε Α.Ε.Ι. πρόγραμμα ανάπτυξης, που θα πρέπει να προσαρμόζεται συνεχώς στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Το πρόγραμμα να περιέχει τα σχέδια για τη βαθμιαία επέκταση του Α.Ε.Ι. και τις συνακόλουθες ανάγκες του σε προσωπικό και σε μέσα.

δ) Πρόγραμμα για την αποσυμφόρηση των ιδρυμάτων που βρίσκονται στην Αθήνα και τη δημιουργία νέων στις περιφέρειες.

ε) Τον προγραμματισμό σε βάση το γενικό σχεδιασμό της οικονομίας των αναγκών σε επιστημονικό δυναμικό. Η διοίκηση εκπονεί μελέτες εκτίμησης για τον αριθμό των εισακτέων στα Α.Ε.Ι. με βάση τις ατομικές επιθυμίες εκπαίδευσης και τις κοινωνικές ανάγκες σε επιστήμονες. Τα σχετικά στοιχεία δημοσιεύονται κάθε χρόνο. Ο προγραμματισμός της ανώτατης εκπαίδευσης ανταποκρίνεται στο μέτρο του δυνατού στις ατομικές επιθυμίες για φοίτηση σ' ένα Α.Ε.Ι.

8. Το Π.Α.Σ.Ο.Κ πιστεύει ότι είναι αναγκαία ή τροποποίηση της συνταγματικής ρύθμισης που προβλέπει τη μονιμότητα των καθηγητών.

Πολλοί πανεπιστημιακοί δάσκαλοι στο κλίμα που επικρατεί σήμερα στο πανεπιστήμιο, αδιαφορούν για την αποστολή τους μόλις εξασφαλίσουν τη μονιμοποίηση. Για να καταπολεμηθεί ή νοοτροπία αυτή είναι σκόπιμη ή εισαγωγή του θεσμού της επανάκρισης όλων ανεξαιρέτα των μόνιμων πανεπιστημιακών δασκάλων.

9. Μεταβατική ρύθμιση.

α) Για τη πραγματοποίηση του εκδημοκρατισμού του πανεπιστημίου εφαρμόζονται άμεσα οι διατάξεις που αφορούν την δημοκρατική οργάνωση του πανεπιστημίου.

β) Για να τερματισθεί ή εκκρεμότητα σχετικά με το επιστημονικό διδακτικό προσωπικό, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες :

Μόνιμοι επικουρικοί καθηγητές, έκτακτοι μόνιμοι αυτοτελών έδρων καταλαμβάνουν θέση μόνιμου καθηγητή, εκ-

τακτοι καθηγητές και έντεταλμένοι ύφηγητες καταλαμβάνουν θέση δόκιμου καθηγητή.

Έπιμελητές που έχουν συμπληρώσει τριετή θητεία στο πανεπιστήμιο είτε ως βοηθοί είτε ως έπιμελητές καταλαμβάνουν θέση μόνιμου έπιμελητή.

Έπιμελητές που δεν έχουν συμπληρώσει τρία χρόνια θητείας ή δεν έχουν ύποστει κρίση, καταλαμβάνουν θέση δόκιμου έπιμελητή.

Βοηθοί που έχουν συμπληρώσει τρία χρόνια θητεία ή έχουν διδακτορικό καταλαμβάνουν θέση δόκιμου έπιμελητή.

Βοηθοί που δεν έχουν συμπληρώσει τρία χρόνια θητείας καταλαμβάνουν θέση επιστημονικού συνεργάτη. Μετά την πάροδο τριών έτων καταλαμβάνουν θέση μόνιμου επιστημονικού συνεργάτη ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του τμήματος.

Η μελλοντική εξέλιξη τους καθορίζεται από τη γενική ρύθμιση.

γ) Για να καταστεί δυνατός ο νέος προσανατολισμός της ανώτατης παιδείας :

Αναμορφώνονται τα προγράμματα σπουδών και προκηρύσσονται θέσεις πανεπιστημιακών δασκάλων, για να καταστεί δυνατή ή διδασκαλία και ή έρευνα στις ειδικότητες, που θα προβλέπει το αναμορφωμένο πρόγραμμα.

Με βάση τα παραπάνω, δεν προτείνουμε ένα νόμο για μια μελλοντική κοινωνία που δραματιζόμαστε. Προτείνουμε εκείνες τις αλλαγές, που μπορούν, κάτω από τις σημερινές συνθήκες, να πραγματοποιηθούν. Έπί μέρους λύσεις που επιχειρεί ή Κυβέρνηση με τρόπο αδιάλλακτο και αντίθετο με την αποστολή των Α.Ε.Ι., παραλύουν ακόμα περισσότερο τη λειτουργία τους.

Έτσι, οι νέες θεσμικές αλλαγές, που προτείνουμε για μια νέα ποιότητα της Άνώτατης Εκπαίδευσης στη χώρα μας, μπορούν να προσδιοριστούν σε κύριες και δευτερεύουσες.

Η πρόσχη, που δίνουμε ιδιαίτερη σημασία, πρέπει να στραφεί στις κύριες προτάσεις που ειδικότερα χαρακτηρίζουμε στα κεφάλαια.

Συγκεκριμένα :

Η πρόταση νόμου-πλαισίου για την οργάνωση και λειτουργία των Α.Ε.Ι. περιέχει δώδεκα κεφάλαια και αποτελείται από 70 άρθρα.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στην αποστολή της Άνώτατης Εκπαίδευσης σαν πρωταρχικής κοινωνικής υποχρέωσης του Κράτους και στο δικαίωμα στην Άνώτατη Εκπαίδευση του κάθε Έλληνα πολίτη. Ιδιαίτερα τονίζεται ή αποστολή των Α.Ε.Ι. για την αντιμετώπιση των επιστημονικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών του λαού και της χώρας. Τέλος, εισάγεται ο βασικός θεσμός της ανάγκης παροχής Διαρκούς Εκπαίδευσης, στο λαό, με ιδιαίτερο βάρος στην Επιδόρφωση των Έργαζόμενων.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στο βασικό ζήτημα της κατοχύρωσης, από κάθε αυθαιρεσία του Πανεπιστημιακού Άσυλου και των Ακαδημαϊκών και Συνδικαλιστικών Έλευθεριών και τονίζεται ιδιαίτερα ότι δεν αναγνωρίζεται κυρίαρχη ιδιολογία ή κρατική επιστήμη στα Α.Ε.Ι. Μονόπλευρη θέση και έρνηση της κριτικής και αναζήτησης δεν νοούνται στα Α.Ε.Ι.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στο βασικό θέμα της κατοχύρωσης της αυτοτέλειας και αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. Δεν νοείται επέμβαση του κράτους στα Α.Ε.Ι. εκτός από την έποπτεία στις αποφάσεις τους. Κύριο ζήτημα αποτελεί επίσης ο καθορισμός των Α.Ε.Ι. σήμερα, που γίνεται στο άρθρο 7. Στο άρθρο 10 όρίζεται ποιά είναι τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Στο άρθρο 11 εισάγεται ο νέος Όσμος του Τμήματος αυτής της λειτουργικής αυτόνομης ακαδημαϊκής ομάδας στη βάση του ενιαίου γνωστικού αντικείμενου με ταυτόχρονη κατάργηση του αναχρονιστικού θεσμού της έδρας.

Ἡ Σχολή καὶ τὸ τμήμα λειτουργοῦν μὲ συλλογικὰς διαδικασίας γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς τους.

Τὸ τέταρτο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ἀνάγκη γιὰ τὴν παροχὴ οἰκονομικῶν μέσων πρὸς τὰ Α.Ε.Ι. ἀπὸ τὸ Κράτος, γιὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τῶν Α.Ε.Ι., γιὰ τὰ κληροδοτήματα καὶ τίς δωρεές. Εἰσάγονται νέοι θεσμοὶ διοίκησης καὶ λειτουργίας τῶν Α.Ε.Ι. τῶν Σχολῶν καὶ τῶν Τμημάτων, ὅπως Γενικὲς Συνελεύσεις, Διοικητικὰ Συμβούλια καὶ Προεδρεῖα, μὲ ἀντίστοιχες ἀρμοδιότητες. Κύριο ζήτημα στοὺς νέους θεσμοὺς εἶναι ἡ καθιέρωση τῆς ἰσότιμης συμμετοχῆς τῶν μελῶν τῶν Α.Ε.Ι. στὶς ἀποφάσεις πού τοὺς ἀφοροῦν, καὶ πού χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ στοιχεῖο τῆς συλλογικότητος καὶ τῆς συναπόφασης.

Τὸ πέμπτο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὶς σπουδὲς καὶ στὴν ἔρευνα. καθιερώνεται ἡ Δημοτικὴ ὡς ἐπίσημη γλῶσσα τῶν Α.Ε.Ι. Τονίζεται ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἀνάγκη ἐξασφάλισης ἀντικειμενικῶν διαδικασιῶν στὴ γνώμη.

Εἰσάγεται ὁ θεσμὸς τῶν δύο κύκλων σπουδῶν, ἐνὸς βασικῶν γνώσεων καὶ ἐνὸς ἐξειδίκευσης. Ὅρίζονται νέες ἀντιλήψεις γιὰ τὸ ἐξεταστικὸ σύστημα καὶ προσδιορίζονται τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀπήκηση πτυχίου μεταπτυχιακοῦ διπλώματος καὶ Διδακτορικοῦ. Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ γίνεται στὴν ἔρευνα πού εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτη στὰ Α.Ε.Ι. σήμερα. Τονίζεται ἡ δυνατότητα συμμετοχῆς Κοινωνικῶν Φορέων στοὺς ἐκπαιδευτικοὺς καὶ ἐρευνητικοὺς προγραμματισμοὺς.

Τὸ ἕκτο κεφάλαιο ἀναφέρεται σ' ἓνα κινούμεριον καὶ καθοριστικὸ θεσμὸ γιὰ τὴν σχεδιασμὸ καὶ προγραμματισμὸ προτεραιοτήτων γιὰ τὴν Ἀνώτατη Ἐκπαίδευση. Ἔτσι θεσμοθετεῖται τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο τῶν Πανεπιστημίων. Ὅρίζονται ἡ σύνθεση, οἱ ἀρμοδιότητες, ἡ σύσταση Συμβουλίου Σπουδῶν καὶ Ἔρευνας καὶ οἱ εὐθύνες του.

Τὸ ἕβδομο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τῶν Α.Ε.Ι. καὶ καθιερώνει νέες σχέσεις μετὰ τὴν κατάρτησιν τῆς ἑδρας καὶ τὴν θεσμοθέτηση τοῦ Τμήματος.

Ἡ νέα θεσμικὴ πρόταση γιὰ τὸν ἑνιαῖο φορέα τῶν Πανεπιστημιακῶν Δοσιῶν, περιλαμβάνει τοὺς Καθηγητὰς, καὶ Ἐπιμελητὰς, Μόνιμους καὶ Δόκιμους μὲ ταυτόχρονη καθάρτησιν τῆς ἀναχρονιστικῆς ἱεραρχίας πού ἦταν ἀπέτεσμα τῆς μοναρχοκρατίας καὶ το μολόγου τῆς ἑδρας.

Ὅρίζονται οἱ διαδικασίαι ἐπιλογῆς τοῦ Δ.Π. καὶ τῶν Ἐπιστημονικῶν Συνεργατῶν, μὲ νέα κατηγορία Ἐπιτημόνων στὰ Α.Ε.Ι. Τέλος, καθιερίζονται ὄσα ζητήματα ἀφοροῦν τὸ Εἰδικὸ Διδακτικὸ Προσωπικόν.

Τὸ ὄγδοο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὶς ρυθμίσεις πού θεωροῦνται βασικὲς καὶ ἀπαραίτητες γιὰ τὸ Τεχνικὸ καὶ Διοικητικὸ Προσωπικόν.

Τὸ ἕνατο κεφάλαιο ἀναφέρεται σὲ θέματα ἰδιαίτερης σημασίας ὅπως ἡ δημιουργία προϋποθέσεων στοιχειωδῶν ἔρων καβίωσης καὶ σπουδῶν στοὺς Φοιτητὰς. Λαμβάνεται μέριμνα γιὰ ὑποτροφίες, συγγράμματα, βιβλία, ἐργαλεῖα, φαρμακευτικὴ καὶ νοσοκομειακὴ περίθαλψη, στέγαση, ἔκπαιση, κυκλοφορία ψυχαγωγία τῶν φοιτητῶν. Ἰδιαίτερη ἰμεασία ἀποδίδει στὴν ὕλικὴ ἐνίσχυση τῶν Φοιτητικῶν Συλλόγων ἀπὸ τὰ Α.Ε.Ι., γιὰ τίς ἐκδηλώσεις τῶν φοιτητῶν. Ἐπιπλέον, ὁρίζονται τὰ σχετικὰ μὲ τὴ Φοιτητικὴ ἰδιότητα, τὰ κτήματα τῶν φοιτητῶν καὶ ρυθμίσεις γιὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς φοιτητὰς.

Τὸ δέκατο κεφάλαιο ὅπως περιληπτικὰ ἀναφερθῆκαμε ἀπὸ τὸ πρῶτο κεφάλαιο, δεῖξει πῶς ἀναλυτικὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς Διαρκοῦς Ἐκπαίδευσης καὶ τῆς Ἐπιμόρφωσης τῶν Ἐργαζόμενων τὴν δυνατότητα ἑδρυσης Ἀνοικτοῦ Πανεπιστημίου τὴν δυνατότητα ἐπιμόρφωσης σὲ παλαιούς πτυχιούχους, ὅπως καὶ σὲ ἀκροατὰς φοιτητὰς.

Τὸ ἐνδέκατο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὸ ἄθος τῶν μελῶν τῶν Α.Ε.Ι. καὶ σὲ δυνατότητα πειθαρχικῆς ἐκτέλεσης σὲ περίπτωσιν μὴ σεβασμοῦ τους ἀπὸ μέλη τῶν Α.Ε.Ι.

Ἐπισημαίνεται ὅμως, ὅτι καμμιά δίωξις δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀντίθετη μὲ τὸν σεβασμὸ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν καὶ Συνδικαλιστικῶν Ἐλευθεριῶν.

Τέλος, τὸ δωδέκατο κεφάλαιο ἀναφέρεται σὲ μεταβατικὰς διατάξεις, πού ρυθμίζουν τὴ θέση τοῦ σημερινοῦ διδακτικοῦ ὅπως καὶ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ. Τέλος ὁρίζονται οἱ διαδικασίαι μετάβασης ἀπὸ τὸ ὑπάρχον θεσμικὸ καθεστῶς τῶν Α.Ε.Ι. στὸ ἤδη προτεινόμενον στὸν παρόντα νόμο-πλαίσιο.

Ἀθήνα, 11 Μάη 1978

Οἱ προτείνοντες Βουλευτὰς

Γιάννης Ἀλευρῆς, Λευτέρης Βερυβάκης, Ἀπόστολος Καρακλαμάνης, Στέφανος Τζουμάκας, Μανώλης Δρεττάκης, Βασίλης Παπαδόπουλος, Γιάννης Κουτσοχέρας, Στέφανος Τσαπάρης, Μανώλης Χατζηγάκης, Ρένα Λαμπράκη, Γιώργος Δαβιδόπουλος.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ- ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Γιὰ τὴν Ὄργάνωση καὶ Λειτουργία τῶν Α.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ἄρθρο 1.

Ἡ Ἀνώτατη Ἐκπαίδευση εἶναι πρωταρχικὴ κοινωνικὴ ὑποχρέωση τοῦ κράτους καὶ δικαίωμα κάθε Ἑλληνα πολίτη.

Ἄρθρο 2.

α) Ἡ Ἀνώτατη Ἐκπαίδευση παρέχεται στὰ Α.Ε.Ι. πού ἔχουν ὡς ἀποστολὴ :

αα) Νὰ ἐπεξεργάζωνται, διευρύνουν καὶ μεταδίδουν τὴ γνώση μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἔρευνα.

ββ) Νὰ συντείνουν στὴ διαμόρφωση ἀνθρώπων μὲ ἐπιστημονικὴ, κοινωνικὴ, πολιτιστικὴ καὶ πολιτικὴ συνείδηση καὶ νὰ παρέχουν τὸν ἀπαραίτητο ἐξοπλισμὸ γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ τους κατεύθυνση.

γγ) Νὰ συμβάλλουν στὴν ἀντιμετώπιση τῶν συγκεκριμένων ἐπιστημονικῶν, οικονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἀναγκῶν τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς Χώρας.

β) Στὰ πλαίσια τῆς ἀποστολῆς τους τὰ Α.Ε.Ι. ὀφείλουν νὰ ἐξυπηρετοῦν τὴν ἀνάγκη γιὰ παροχὴ Ἐκπαίδευσης σ' ὄλους καὶ γιὰ Διαρκὴ Παιδείαν στὸ Λαόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟ

Ἄρθρο 3.

α) Τὰ Α.Ε.Ι. ἀποτελοῦν χώρους, ὅπου εἶναι ἀπόλυτα κατωχυρωμένη ἡ ἐλεύθερη ἔκφραση καὶ διακίνησις τῶν ἰδεῶν. Ἡ Ἀκαδημαϊκὴ Ἐλευθερία στὴ διδασκαλίαν καὶ στὴν ἔρευνα ἀποτελεῖ ἀναφαίρετο δικαίωμα τῶν Α.Ε.Ι. καὶ τῶν μελῶν τους.

β) Ἡ δημόσια καὶ ἐλεύθερη ἀπὸ σχέση ἐξάρτησης συζήτηση καὶ ἀναζήτησις, εἶναι σεβαστὴ στὰ πλαίσια τῶν Α.Ε.Ι.

γ) Δὲν ἀναγνωρίζεται στὰ πῶς πάνω πλαίσια κυρίαρχη Ἰδεολογία ἢ κρατικὴ Ἐπιστήμη. Ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκηση κάθε εἶδους πίεσης ἢ δελεασμοῦ, πού κατατείνει στὸν περιορισμὸ τῆς γνωστικῆς διαδικασίας ἢ τῆς ἐπιστημονικῆς συζήτησης ἢ ἀναζήτησης ἀπὸ ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἀσκειται.

δ) Τὰ Α.Ε.Ι. ἐνθαρρύνουν καὶ ἐπιδιώκουν τὴν καθιέρωση μαθημάτων καὶ ἔρευνας μὲ διάφορο, συμπληρωματικὸ ἢ καὶ ἀντίθετο περιεχόμενον ἀπὸ ὄσα ἰσχύουν κάθε φορὰ, μὲ παροχὴ δυνατότητας γιὰ πειραματισμὸ, κριτικὴ καὶ ἀναζήτησις νέων κατευθύνσεων στὴν γνώση καὶ τὴν ἐπιστήμη.